

საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო
სახელმწიფო ხაზინა

Računovodstveno obuhvatanje sredstava u Gruziji – Aktuelna praksa, mane
i slabosti, plan za usaglašavanje sa IPSAS17

Lela Pataraya

Februar 2014.

Reforma računovodstva u javnom sektoru

Konačni cilj:

- ❖ Uvođenje Međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor po obračunskom principu (IPSAS) do 2020.

Aktuelni projekat:

- ❖ Izrada održivog metoda računovodstva i izveštavanja o nefinansijskim sredstvima uzimajući u obzir najbolju praksu i izrada preporuka za potrebe unapređenja međunarodnih standarda za računovodstveno obuhvatanje nefinansijskih sredstava

IT podrška:

- ❖ Razvoj modula za upravljanje sredstvima na osnovu podataka integrisanog informacionog sistema za upravljanje javnim finansijama

Izrada održivog metoda za računovodstveno obuhvatanje nefinansijskih sredstava

Agencija koja je nosilac realizacije Projekta:

Državni trezor

Donator:

Evropska unija

Projektni tim:

Međunarodni i lokalni konsultanti

Cilj Projekta:

Uvođenje IPSAS standarda po obračunskom principu kod računovodstvenog obuhvatanja nefinansijskih sredstava i unapređenje upravljanja nefinansijskim sredstvima u javnom sektoru putem njegovog uskladivanja sa najboljom međunarodnom praksom

3

Izrada održivog metoda za računovodstveno obuhvatanje nefinansijskih sredstava

Mere planirane u okviru Projekta:

- Pregled lokalne prakse u oblasti računovodstva i izveštavanja u vezi sa nefinansijskim sredstvima
 - Pregled relevantnih regulatornih akata
 - Pregled praksi uspostavljenih u budžetskim organizacijama
- Izrada preporuka za uskladivanje postojećih praksi računovodstva i izveštavanja o nefinansijskim sredstvima sa međunarodnim standardima
- Izrada ključnih kriterijuma za vođenje registra nefinansijskih sredstava u skladu sa međunarodnim standardima

Rezultati:

- Izveštaj o perspektivi uvođenja obračunskih standarda u skladu sa IPSAS, uz identifikaciju problema i preporuka za unapređenje uvođenja najbolje prakse
- Opis registra nefinansijskih sredstava
- Organizovanje radionica za predstavnike budžetskih organizacija u cilju razmene iskustava u pogledu problema u oblasti računovodstvenog obuhvatanja nefinansijskih sredstava, pružanja informacija o međunarodnim standardima za računovodstveno obuhvatanje nefinansijskih sredstava i predstavljanja preporuka

Izrada održivog metoda za računovodstveno obuhvatanje nefinansijskih sredstava

Aktivnosti tima:

- Pregled aktuelnog zakonskog okvira
- Razgovori sa predstavnicima ministarstava i agencija u okviru njih na temu:
 - Aktuelnih praksi u pogledu računovodstvenog obuhvatanja sredstava
 - Glavnih izazova za sagovornike
- Procena aktuelne situacije:
 - Česti izazovi
 - Razlike u odnosu na zahteve IPSAS
- Izrada preporuka uzimajući u obzir najbolju međunarodnu praksu
 - Ključni kriterijumi koje treba uzeti u obzir u vezi sa vođenjem registra nefinansijskih sredstava
 - Načini da se unapred postojića praksa i obezbedi usaglašenost sa IPSAS

Računovodstvo i izveštavanje o nefinansijskim sredstvima

IPSAS model:

- Priznavanje;
- Procena vrednosti sredstava u procesu priznavanja;
- Procena vrednosti sredstava nakon priznavanja;
- Amortizacija (kod osnovnih sredstava);
- Obezvredjenje;
- Otpis;
- Napomene.

Nalazi Projekta

- ❖ Regulisanje računovodstva i izveštavanja o osnovnim sredstvima u skladu sa normativnim aktima koji regulišu javni sektor
- ❖ Osnova za grupisanje sredstava na račune – klasifikacija na osnovu metodologije GFSM 2001
- ❖ Norme u pogledu amortizacije za pojedinačna sredstva ne uzimaju u obzir njihov vek trajanja
- ❖ Nepostojanje univerzalnog sistema računovodstva i povezani rizici (uključujući netačno ili nepotpuno računovodstvo, netačne procene vrednosti, itd.)
- ❖ Prikazivanje dobara iz kulturnog/istorijskog/ekološkog nasleđa u registru u cilju njihovog održavanja i zaštite spomenika, a ne za potrebe finansijskog računovodstva
- ❖ Računovodstvena pravila se razlikuju od zahteva IPSAS standarda (npr. računovodstveno obuhvatanje tek kada je osnovno sredstvo potpuno amortizovano, iako je još uvek operativno, itd.)

Nalazi Projekta

- ❖ Nepostojanje jedinstvenog sistema za upravljanje nefinansijskim sredstvima
- ❖ Revalorizacija se retko koristi
- ❖ Nepotpune informacije o nefinansijskim sredstvima u državnom vlasništvu
- ❖ Nedovoljnost parametara prikazanih u raspoloživim registrima
- ❖ Nepostojanje sveobuhvatne politike u vezi sa prenosom sredstava između budžetskih korisnika (npr. knjigovodstvena vrednost, nulla vrednost, revalorizovana vrednost, itd.)
- ❖ Nepostojanje prakse priznavanja osnovnih sredstava namenjenih za prodaju od stane ovlašćene agencije kao zalihe materijala
- ❖ Retka primena računovodstvenog obuhvatanja obezvređenja

Preporuke

- ✓ **Vođenje delotvornog registra osnovnih sredstava**, koji će obezbititi precizno i transparentno računovodstveno obuhvatanje državnih sredstava. Obezbeđivanje javnosti informacija u skladu sa međunarodnom praksom

Poстоје dva međunarodno priznata modela:

- **Centralizovani** - kada je samo jedan subjekt odgovoran za upravljanje
- **Decentralizovani** - kada svaki subjekt posebno vodi registar sredstava, koji je u njegovom vlasništvu

- ✓ **Definicija politike računovodstvenog obuhvatanja nefinansijskih sredstava** – te informacije, kao što su klase sredstava, priznavanje i procena vrednosti, amortizacija osnovnih sredstava, obezvređenje sredstava, sredstva namenjena za otuđenje, rentirana sredstva, itd. (u skladu sa zahtevima IPSAS)

Preporuke

- ✓ **Procena vrednosti sredstava** – to je komplikovan zadatak i zahteva dosta vremena, materijalnih i kadrovske resursa
 - ❖ **Opća 1:** u procesu procene vrednosti, moguće je koristiti usluge procene vrednosti koje bi pružilo relevantno državno tело zaduženo za procenu vrednosti (nacionalni stručni zavod), što bi manje koštalo
 - ❖ **Opća 2:** Budžetski korisnici mogu samostalno da izvrše procenu vrednosti svojih sredstava tako što će angažovati profesionalne procenitelje, što je prilično skupo
- ✓ **Uvođenje delotvornog sistema interne kontrole nad sredstvima** – takva kontrola, uz druge mehanizme, takođe podrazumeva učestalost fizičkog pregleda sredstava uzimajući u obzir povezane rizike. Periodični fizički pregled sredstava predstavlja važan deo interne kontrole.

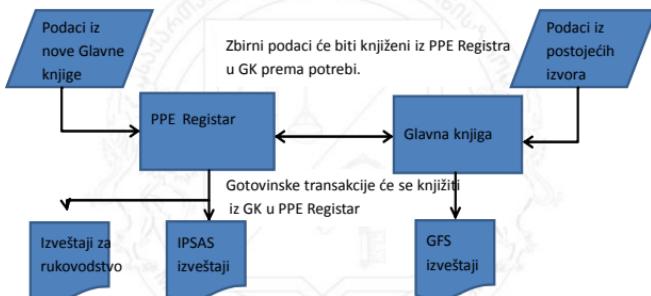
Klasifikacija nefinansijskih sredstava

	Po nabavnoj vrednosti	Amortizacija	Obezvredjenje	Revalorizacija
Zemljište				
Objekti				
Investicione nepokretnosti				
Infrastruktura				
Postojenja i oprema				
Velika				
Pokretna				
Baština i kulturna				
Bibliotekе i referentne zbirke				
Samogenerišuća i obnovljiva sredstva				
Nematerijalna ulaganja				

Koncept SISTEMA PPE REGISTRA

Tipovi transakcija

Akvizicija

1. Kupovina
 - Zakup
2. Prenos (dolazni)
 - Donacija
 - Pravni proces
 - Prenos unutar državne uprave

Ažuriranje evidencije

1. Učitavanje fajla
2. Podaci - Dodavanje/Izmena/Popunjavanje
3. Knjiženje radi ispravke greške i izmene

Tipovi transakcija

Održavanje

1. Dodavanje nove klasifikacije sredstava
2. Izmena fiksiranih podataka (npr. stope amortizacije)
3. Dodavanje nove stavke u padajuće menije
4. Postupci za zatvaranje računovodstvenog perioda

Otuđenje

1. Prodaja (uključujući zakup)
2. Prenos (odlazni)
3. Van operativne upotrebe
4. Rashod

Drugo

1. Slanje u/iz CSV, Excel, email, itd.

Računovodstveno obuhvatanje sredstava u Gruziji – aktuelna praksa,
mane i slabosti, unapređenja potrebna radi uskladivanja sa IPSAS17

Hvala na pažnji!